

**Tillæg nr. 1 til miljøtilladelse af 28. november
2018 på Lundtoftvej 20, 6300 Gråsten**

Meddelt d. 07-11-2022

Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

§ 16 b. stk. 2

Lovbekendtgørelse nr.
520 af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og
anvendelse af gødning
m.v. med senere
ændringer

Indhold

Datablad	1
Baggrund og kort resumé	2
1) Kommunens afgørelse	3
2) Baggrund for afgørelse	6
3) Lovgrundlag	6
4) Udnyttelsesfrist	6
5) Andre tilladelser og dispensationer	6
6) Retsbeskyttelse	7
7) Vilkår for tillægget	8
DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE	13
8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25	13
9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV-arter	13
10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3	13
11) Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed	16
12) Indretning og drift	16
13) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6)	18
14) Samlet vurdering	19
15) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	20
16) Kommunens bilag	22
DEL 3 - MILJØANSØGNING	24

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	13208735
Husdyrbrugets navn	Jacob Duus
Beliggenhedsadresse	Lundtoftvej 20
Postnummer	6300
By	Gråsten

Ansøger

Ansøgersnavn	Jacob Duus
Ansøgeradresse	Lundtoftvej 20
Ansøgerpostnummer	6300
Ansøgerby	Gråsten
Ansøgentelefon	42381896
Ansøger-email	jacob-duus@hotmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	25914562
Konsulent virksomhedsnavn	Miljø og Natur
Konsulentnavn	Jakob Altenborg
Konsulentadresse	Byrumvej 30
Konsulentpostnummer	9940
Konsulentby	Læse
Konsulenttelefon	26259791
Konsulent-email	Jakob@miljoeognatur.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	540006980
CHR numre	110745

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 499 - Kværs Ejerlav, Kværs
Matrikel: 51 - Kværs Ejerlav, Kværs
Matrikel: 78 - Kværs Ejerlav, Kværs
Matrikel: 281 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 282 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 29 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 337 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 338 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 35 - Tørsbøl, Kværs
Matrikel: 70 - Tørsbøl, Kværs

Tilladelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune

Erhverv & Affald

Teknik & Miljø

Rådhusstorvet 10

6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Ann-Kathrin Tessin

Sag nr.: 22/18533

KS: SBMO

Baggrund og kort resumé

Sønderborg Kommune modtog den 21. juni 2022 en ansøgning om tillæg til miljøtilladelse af husdyrbruget beliggende på adressen Lundtoftvej 20, 6300 Gråsten.

Tidligere godkendelser

Der er den 28. november 2018 meddelt miljøtilladelse til husdyrbruget på Lundtoftvej 20, 6300 Gråsten i henhold til husdyrbrugsloven §16 b, stk. 1.

Det ansøgte har en ammoniakfordampning på under 3.500 kg NH₃-N/år, og er dermed omfattet af § 16 b i Husdyrbrugloven.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 1 til miljøtilladelse omfatter opførelse af en kostald.

Biaktiviteter

Ingen

1) Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler tillæg til miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b. stk. 2 på Lundtoftvej 20, matrikel 29, Tørsbøl, Kværs til opførelse af kostald med de stillede vilkår.

Tillægget omfatter hele husdyrbruget.

Der godkendes følgende produktionsarealer:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kalve	308	Blandet ventilation	3 m	(#533094) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	308
Kostald 1	1428	Naturlig ventilation	3 m	(#533097) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	893
Kostald 2	1210	Naturlig ventilation	3 m	(#533100) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	426
Stald 3	500	Naturlig ventilation	3 m	(#533101) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	500
Sum						2127

I alt 2.127 m²

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldarealet i figur 1.

Der godkendes følgende flexgrupper:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

Opførelse af ny kostald (stald 3) i tilknytning til eksisterende stald. Eksisterende bygninger mod vest skal nedrives og der skal opføres en ny stald samme sted. Den nye stald bliver på 500 m² og etableres med fast bund med afløb til pumpesump, hvorfra det kan pumpes til gyllebeholder.

Den nye stald placeres stort set på soklen af eksisterende bygning, den bliver dog lidt bredere. Stalden får samme højde som BBR 5 og 9. Den vil være delvis åben mod vest (for at der kan fodres).

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

- Ingen

Figur 1. Oversigtskort over produktionsarealer (rød) og gødningsopbevaringsanlæg (blå)

1.1. Dispensation for afstandskrav

Den nye stald 3 overholder ikke afstandskravet til nærmeste naboskel. Ansøger oplyser, at den nye stald skal anvendes til opdræt, og det er derfor mest naturligt at stalden ligger i tilknytning til eksisterende kalvestald. Den nye stald opføres stort set på soklen for eksisterende bygning, men bliver dog lidt bredere og kommer derfor ca. 2 tættere på skellet. Da stalden skal ligge i tilknytning til eksisterende kalvestald for at give mening i forhold til produktionsforholdene på ejendommen, er eneste alternativ at placere stalden øst for kalvestalden. Der er derfor ansøgt om dispensation fra afstandskravet i

husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til etablering af en ny stald i en afstand mindre end 30 meter fra naboskel til markareal. Ansøger har i ansøgningen redegjort for, at det ikke ville være hensigtsmæssigt at placere stalden anderledes på ejendommen. Driftsmæssigt er det mest hensigtsmæssigt at have staldene til at ligge samlet.

Kommunens vurdering

Stalden opføres i umiddelbar tilknytning til den eksisterende bygningsmasse på ejendommen. Det er efter Sønderborg Kommunes vurdering ikke muligt at placere stalden i tilknytning til de eksisterende bygninger, uden at der dispenseres for afstandskravet på 30 meter til naboskel.

Da matrikel 9b Lundtoft, Kliplev er et landbrugsareal uden bebyggelse, er det Sønderborg kommunes vurdering at stalden kan opføres 14 meter fra skellet uden væsentlig gene for omgivelserne.

Det vurderes, at Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 overholdes. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår.

Figur 2. Naboskel vest for den nye stald

2) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler tillægget til tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at tillæg nr. 1 til miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikre at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Tillægget er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 235366 version 2 og ansøgningen i del 3. I bilag 1 og del 2 ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

Der er ikke foretaget ændringer i ansøgningsmaterialet.

3) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Husdyrbruget har en ammoniakimmission på mere end 750 kg NH₃/år og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16 b. Husdyrbruget er ikke godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed.

4) Udnyttelsesfrist

Tillægget skal være udnyttet inden 6 år fra tillægget er meddelt. Tillægget anses som udnyttet når byggeriet er færdigmeldt. Hvis tillægget kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at det meddelte tillæg udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal derfor søges om en separat byggetilladelse og aflledning af tagvand hos Sønderborg Kommune.

6) Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning.

Ann-Kathrin Tessin

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

7) Vilkår for tillægget

Tillægget medfører ændringer af vilkår i den eksisterende miljøtilladelse. Vilkår i den eksisterende miljøtilladelse fra d. 28. november 2018, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. De vilkår i den eksisterende miljøtilladelse, som fortsat er gældende, fremgår med kursiv (vilkårsnummer er ikke nødvendigvis det samme som i tidligere godkendelse).

Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor tillægget udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 235366 version 2.
- 2) Miljøtilladelsen skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen skal være medarbejderne bekendt

Produktionsareal (§ 36 pkt. 1)

- 3) Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
<i>Ansøgt drift</i>						
Kalve	308	Blandet ventilation	3 m	(#533094) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	308
Kostald 1	1428	Naturlig ventilation	3 m	(#533097) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	893
Kostald 2	1210	Naturlig ventilation	3 m	(#533100) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	426
Stald 3	500	Naturlig ventilation	3 m	(#533101) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	500
Sum						2127

Tabel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Figur A. Oversigt over ejendommens produktionsanlæg

Håndtering af husdyrgødning

- 4) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle
- 5) Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Hvis påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Ressourceforbrug

- 6) Hvis husdyrbrugets vandforbrug har væsentlige udsving, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvad der ligger til grund for udsvinget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.
- 7) Senest hvert 6. år efter godkendelsen er taget i brug skal ejer kunne redegøre for hvilke energibesparende tiltag der er mulige, og hvilke han agter at gennemføre, med henblik på at optimere energiforbruget.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 8) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.

Støj

- 9) Bidraget fra landbruget med adressen Lundtoftvej 20, 6300 Gråsten til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	-Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel B. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 10) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 11) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 12) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre levemuligheder for rotter.
- 13) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 14) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Olie og diesel

- 15) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

- 16) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis de sker udslip.

Døde dyr

- 17) Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

DEL 2 – KOMMUNENS VURDERING OG BAGGRUND FOR AFGØRELSE

8) Reduktion af ammoniakemission ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), § 25

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøansøgningens afsnit B.9 og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at der anvendes BAT i forhold til ammoniakemission. Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder BAT i forhold til staldindretning, da hele produktionen er indrettet med dybstrøelse, og der ikke er specielle teknologier for dybstrøelse optaget på teknologilisten. Dybstrøelsen skal drives efter god praksis, herunder at der anvendes tilstrækkelig strøelse.

9) Maksimal deposition af ammoniak til kategori 1- og 2-natur, § 26 og § 27 samt påvirkning af bilag IV-arter

Kommunalbestyrelsen skal ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug sikre, at kravene om totaldeposition for ammoniak efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 og 27 overholdes (jf. samme bekendtgørelses § 39 stk. 7).

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøansøgningens afsnit B.5 at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

10) Kommunens vurdering og begrundelse for afgørelse, § 34 stk. 1 (pkt. 1-4), stk. 2 og stk. 3

10.1. Landskabelige værdier (pkt. 1)

Den nye stald opføres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse og får en udformning tilsvarende det eksisterende staldanlæg. Der er beplantning mod vest ud mod det åbne land. Der er ingen landskabelige udpegninger som strider mod opførelse af stalden.

Ejendommens landskabelige forhold samt en vurdering heraf, fremgår af Miljøansøgningens afsnit B.4.

Sønderborg Kommune vurderer at projektet ikke vil påvirke kulturarv eller landskabet negativt.

Støder man på arkæologiske levninger under anlægsarbejdet, skal Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev, Dalgade 7, 6100 Haderslev på T 65370801 eller E planer@msj.dk straks tilkaldes, og arbejdet indstilles i det omfang det berører fortidsmindet. Jævnfør museumslovens § 27.

10.2. Natur og bilag IV –arter (pkt.2)

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningens afsnit B.5, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

10.3. Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand (pkt. 3)

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøansøgningen afsnit B.8 at den ansøgte ændring med opførelse af en ny stald ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

10.4. Øvrige emissioner og gener (pkt.4)

Lugt for omboende

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, viser at alle geneafstande er overholdt.

Lys

Det vurderes ud fra den store afstand til naboer, og da der ikke sker driftsmæssige ændringer, at belysning ikke kan påvirke nærmeste naboer væsentligt.

Støv

Der sker ingen ændringer i støv i forhold til den eksisterende miljøtilladelse.

Støj

Der sker ingen ændringer i støj i forhold til den eksisterende miljøtilladelse.

Døde dyr

Der sker ingen ændringer i håndtering af døde dyr i forhold til den eksisterende miljøtilladelse.

Skadedyr

De beskrevne bekæmpelsestiltag i miljøansøgningen vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller menneskers sundhed.

Transporter

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-18, men kan til tider foregå i aften- og nattimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

Antallet af transporter er en smule stigende fra 567 til 616 pr. år. Sønderborg Kommune vurderer ud fra beskrivelserne i miljøansøgningen, at ændringen i transporter ikke vil have negativ indflydelse på omgivelserne.

Samlet vurdering

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af den store afstand til nabobeboelser, og de beskrevne tiltag for begrænsningen af gener og emissioner, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omgivelserne.

10.5. Etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år (stk. 2)

8 års drift

Ejendommen har fået en § 11 miljøtilladelse d- 27. december 2011. Der blev godkendt en produktion på i alt 150 årskøer, 28 kalve (0-3 mdr.), 15 opdræt (22-25 mdr.) og 90 stk. producerede tyrekalve (0-1 mdr.), svarende til 183,73 DE. Der er d 2.oktober 2013 foretaget et skift i dyretype, dyreholdet var derefter 120 jersey malkekøer, 30 småkalve jersey 0-6 mdr., 67 opdræt jersey 6-25 mdr., 30 tyrekalve jersey 0-6 mdr., 30 ungtyre jersey 6 mdr. til slagt ved 328 kg, svarende til i alt 176,63 DE. Den 12. maj 2015 er der endvidere meddelt afgørelse om en udvidelse af staldanlægget pga. dyrevelfærdskrav. Produktionsarealet var 1.201 m² og husdyrbruget havde en samlet ammoniakemission på 1.044,3 kg NH₃-N/år.

Nudrift

Den 28. august 2018 blev der meddelt en § 16 b miljøtilladelse til et produktionsareal på 1.627 m². Produktionsarealet er fordelt på tre stalde, hhv. en kalvestald på 308 m², en kostald på 893 m² samt en dybstrøelsesstald på 426 m² i en eksisterende foderlade. Det samlede produktionsareal er på 1.627 m² og husdyrbruget har en samlet ammoniakemission på 1.402,2 kg NH₃-N/år.

Ansøgt drift

Der ansøges om opførelse af en ny kostald (stald 3) i tilknytning til eksisterende stald. Produktionsarealet ønskes udvidet til 2.127 m². Den nye stald opføres for at kunne indrette flere kælvningsbokse jf. lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget forøges til 1.822,2 kg NH₃-N/år.

11) Vurdering af Erhvervsmæssig nødvendighed

Sønderborg Kommune vurderer, at opførelse af en ny kostald for at opfylde dyrevelfærdskravene, anses at være erhvervsmæssigt nødvendig for bedriften.

12) Indretning og drift

12.1. Anvendelse af BAT

BAT er en fællesbetegnelse for teknik, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. Teknik, der har opnået betegnelsen BAT, er også vurderet med hensyn til miljø, økonomi (hvis nybyggeri) og dyrevelfærd.

Kommunens vurdering

Hele produktionen er indrettet med dybstrøelse, og der ikke er specielle teknologier for dybstrøelse optaget på teknologilisten. Dybstrøelsen skal drives efter god praksis, herunder at der anvendes tilstrækkelig strøelse.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 1.822 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 1.822 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

12.2. Udnyttelse af energi- og råvareforbruget

Af miljøansøgningens afsnit B.8 fremgår ejendommens forbrug af råvarer.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at det angivne forbrug af råvarer svarer til en ejendom med den angivne produktion og driftsform.

12.3. Håndtering af affald

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingsegnet, deponeringsegnet eller farligt affald i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Sønderborg Kommune har indført en obligatorisk henteordning for virksomheders farlige affald (Sonfor-Kemi). Det er muligt, at benytte en privat indsamlingsordning for farligt affald, men virksomheder, der vælger en privat løsning, skal søge om fritagelse fra den kommunale ordning på kommunens hjemmeside. Tilmelding til Sonfor-kemis ordning for husdyrbrug skal ske på www.sonfor.dk/serviceordning/

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald

og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Ovenstående findes i affaldsbekendtgørelsens § 61.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter affaldsaktørbekendtgørelsens § 11.
- En frivillig tilbagetagningsordning, jf. affaldsbekendtgørelsen.

Du kan læse mere i § 24 i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbrug kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre

- Batterier
- Spildolie
- Pesticider
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Kommunens vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16b og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Der stilles ikke yderligere vilkår.

13) Fastsættelse af vilkår jf. § 36 (pkt 1-6)

Kommunen skal på grundlag af vurderingen efter § 34 fastsætte vilkår for at sikre, at udvidelsen og produktionen kan foregå uden, at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt. Godkendelser og tilladelser skal i alle tilfælde indeholde de vilkår, som er nævnt i nr. 1-6.

13.1. Produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter og dyretyper, staldsystemer og teknologi (pkt. 1)

Der stilles vilkår til produktionsarealerne for at sikre, at produktionen foretages som beskrevet.

13.2. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler (pkt. 2)

Der anvendes ingen virkemidler.

13.3. Anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten (pkt. 3)

Anvendes ikke.

13.4. Anvendelse af lugtreducerende virkemidler der ikke findes på teknologilisten (pkt. 4)

Anvendes ikke.

13.5. Placering og udformning af ny bebyggelse (pkt. 5)

Den nye stald opføres i tilknytning til eksisterende stalde. Der stilles derfor ingen vilkår til placering og udformning af bebyggelsen

13.6. Beplantning om ny bebyggelse (pkt. 6)

Da den nye stald opføres i tilknytning til eksisterende stalde skal der ikke stilles vilkår til beplantning.

14) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget, er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, Ammoniak-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

15) Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

15.1. Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøtilladelse blev den 17-10-2022 udsendt til høring hos naboer (ejere og beboer) inden for konsekvensområdet for lugt (313 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 14 dage frem til og med den 31-10-2022. Partshøringen gav en tilbagemelding. Tilbagemeldingen var positiv.

15.2. Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborgkommune.dk den 07-11-2022. Der er efterfølgende orienteret kort herom i Sønderborg Ugeavis.

15.3. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID eller Mit-ID.

Klagen sendes gennem klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 05-12-2022.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

15.4. Civilt søgsmål

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal jf. § 90 i *lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.*, jf. *lovbek. nr. 520 af 01/05/2019* være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

16) Kommunens bilag

Bilag 1

Versionshistorik

Ansøgning (235366) | Sagsbehandling

Sagsbehandling

Versionshistorik

Version

2 (Ansøger)

Ingen ændringer i versionen

Situationsplan

DEL 3 - MILJØANSØGNING

Ansøger har indsendt en ansøgning om tillæg til miljøtilladelse med tilhørende bilag.
Ansøgning er udarbejdet af miljørådgiver Jacob Altenborg.

**Ansøgning om tillæg til
miljøtilladelse
for**

mælkeproduktion

Lundtoftvej 20

6300 Gråsten

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Husdyrbrugets adresse	Lundtoftevej 20
CVR-nummer	13208735
CHR-nummer	110745
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	5400006980
Matrikel-nr.	499, Kværs Ejerlav, Kværs m.fl..
Ansøger og ejer	Jacob Duus Lundtoftevej 20 6300 Gråsten Mobil: 42381896 Mail: jacob-duus@hotmail.com
Kontaktperson på miljø sagen:	Jacob Duus Mobil: 42381896 Email: jacob-duus@hotmail.com
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	235366
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Byrumvej 30, 9940 Læsø CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Lundtoftevej 20. Det ansøgte omfatter udvidelse af dyrehold i en ny stald. Da der er tale om et tillæg til eksisterende tilladelse er kun de punkter der ændrer sig beskrevet i rapporten.

Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om en udvidelse af produktionen på ejendommen Lundtoftevej 20, 6300 Gråsten. I forbindelse med udvidelse skal der etableres en ny staldbygning på 500 m². Den nye stald etableres stort set på eksisterende fundament.

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 1 km sydvest for Kværs som er den nærmeste byzone i området. Der er ca 1 km til nærmeste samlede bebyggelse – Kværs. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 600 m.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i ansøgningen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, men i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. I forbindelse med godkendelsen bliver gylletankene overdækket for at reducere ammoniakudledningen.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	6
Tidligere godkendelser	6
Biaktiviteter	6
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.....	6
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	6
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	7
B.3 Forhold til andre husdyrbrug.....	7
B.4 Beliggenhed og omgivelser	7
Landskabs og planmæssige forhold	9
B.5 Ammoniakemission	11
Natur	11
B.6 Lugtemission	14
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	15
Støj.....	15
Rystelser	15
Lys.....	16
Fluer og skadedyr	16
Støv.....	16
Transport.....	16
Transport.....	16
Egenkontrol.....	18
Risici og håndtering.....	18
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug.....	19
Fast affald	20
Døde dyr	21
Spildevandsmængde	21
Energiforbrug	21
Vandforbrug	22
Reststoffer.....	22
Foder.....	22
B.9 Valg af BAT	23
B.10 Grænseoverskridende virkninger	23

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

28. november 2018 - §16b tilladelse

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med malkekvæg. Produktionsarealet udgør samlet 2127 m² produktionsareal. Alle stalde er indrettet med dybstrøelse.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal for så vidt angår kostald 1 og 2. Nettoarealerne er opgjort med baggrund i en opmåling og fastsat i gældende tilladelse. For så vidt angår kalvestald og stald 3 anvendes bruttoarealet.

Nedenstående skema viser produktionsarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Kostald 1	Malkekøer og kvier Dybstrøelse	893	893	893
Kostald 2	Malkekøer og kvier Dybstrøelse	426	426	-
Kalve	Kalve Dybstrøelse	308	308	308
Stald 3	Alle kvæg Dybstrøelse	500	-	-

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholder er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 700 m³, som udgøres af en gyllebeholder på 425 m³, samt kanaler og fortank på 275 m³, hertil kommer lejet kapacitet på 500 m³. Det vurderes ud fra normtal 2020, at der under normale forhold produceres ca. 1000 m³ husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 100 jerseykøer.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af malkekøer.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Udvidelse af produktionsarealet er erhvervsmæssigt nødvendigt for at kunne have en større andel af bedriftens opdræt på ejendommen, hvorved økonomien forbedres og kvaliteten af opdrættet sikres.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Eksisterende bygninger mod vest skal nedrives og der skal opføres en ny stald samme sted. Den nye stald bliver på 500 m² og etableres med fast bund med afløb til pumpeump hvorfra det kan pumpes til gyllebeholder.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1041 m	Kværs	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1836 m	Søgård	50 m
Nabobeboelse	155 m	Kværsvej 11	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	337	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	1605	50 m	Ja	
Vandløb	921	15 m	Ja	
Dræn	➤ 15	15 m	Ja	
Sø	20	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	18	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	15	15 m	Ja	
Naboskel	18	30 m	Nej	Dispensation søges

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Afstand til skel

Den nye stald 3 overholder ikke afstandskravet til skel. Den nye stald skal anvendes til opdræt, og det er derfor mest naturligt at stalden lige i tilknytning til eksisterende kalvestald. Den nye stald placeres i øvrigt stort set på soklen for eksisterende bygning, den bliver dog lidt bredere og kommer derfor ca. 2 tættere på skellet. Da stalden skal ligge i tilknytning til eksisterende kalvestald for at give mening i forhold til produktionsforholdene på ejendommen, er eneste alternativ at placere stalden øst for kalvestalden. Men her ligger ejendommens gyllebeholder og desuden vil stuehuset skulle fjernes for at placere stalden der. Eneste reelle alternativ vil derfor være at placere stalden øst for den østlige indkørsel eller øst for kostald 1. Men de placeringer tager ikke hensyn til ønsket om at have en samlet enhed hvor kalvene ikke skal transporteres fra kalvestald til opdrætsstalden. Set i forhold til at der i forvejen er en bygning på stedet og under hensyn til produktionsforholdene vurderes det at der kan gives en dispensation for afstand til skel. Dispensationen søges hermed.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	3617	Hede	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	1092	Hede	Ja (mindst 10 m)

Kategori 3 natur	223	Mose	-
---------------------	-----	------	---

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 ikke overholdt. Der er søgt om dispensation for afstandskravet til skel.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt spredt bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		X
Uforstyrrede landskaber		X
Større sammenhængende landskaber		X
Værdifulde Geologiske områder	X	
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområder	X	
Store husdyrbrug		X
Økologiske forbindelser		X
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder		X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning		X
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Værdifulde geologiske interesser

Retningslinje 2.1.5

Specifikke geologiske interesser i Sønderborg Kommune

- De specifikke geologiske bevaringsområder ses på kortet. Bevaringsinteresserne er særligt knyttet til muligheden for at se og formidle landskabets tilblivelse.

- Geologiske profiler i kystklinter og råstofgrave bør holdes åbne og tilgængelige.
- Landskabsformer, blotlagte geologiske profiler mv., som tydeligt viser landskabets geologiske tilblivelse, bør skal bevares og holdes synlige uden skæmmende eller slørende beplantning og bebyggelse.
- Landskabsformer og blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning og de geologiske processer, bør bevares og beskyttes bevaret og beskyttet.
- Byggeri og anlægsarbejder, beplantning mv., som kan sløre landskabets dannelsesformer, skal så vidt muligt undgås i områder af særlig geologisk interesse.
- Geologisk interessante kystprofiler og profiler, der afdækkes ved råstofgravning, bør være friholdt.
- Der bør bevares et-to profiler ved Nybøl Nor.
- Bakkestrøgene ved Bøgebjerg-Egebjerg bør bevares.

Redegørelse

De geologiske værdier og beskyttelsen af disse har i praksis en tæt sammenhæng med beskyttelsen af de landskabelige, naturmæssige, kulturhistoriske og rekreative interesser i det åbne land.

Geologiske interesser i landskabet udgør en særskilt interesse udover den landskabelige. Således giver kyststrækninger med strande, digesvaler, strandtudser og markfirben viden om de processer, som konstant forandrer kystlinjen. Dermed har kystlandskabet en særlig geologisk og formidlingsmæssig værdi, som det er vigtigt at bevare. Morænebakker fortæller om istidens formning af landskabet, og terrænregulering vil udviske dette landskabsbillede.

Landskaber med varierende geologiske formationer og særlig geologisk værdi illustrerer områdets geologiske udvikling op gennem tiden samt de geologiske processer. De har dermed særlig betydning for forskning og undervisning samt vores naturforståelse.

Geologiske profiler, som er blotlagt i forbindelse med råstofgravning, har ofte en høj forsknings- og formidlingsmæssig værdi. Når indvindingen af råstoffer ophører, kan profilet gro til eller forsvinde i efterbehandlingen af arealet. En aktiv friholdelse af "friske" profiler kan være med til at underbygge viden og formidling om de geologiske processer.

Værdifulde landbrugsområder

Jordbrugserhvervet skal sikres gode udviklingsmuligheder, men udviklingen må ikke ske på bekostning af beskyttelsen af grundvandet, overfladevandet, særligt værdifuldt landskab og naturen.

Redegørelse

I Sønderborg Kommune er der omkring 550 husdyrbrug. Af dem er ca. 400 husdyrbrug erhvervsmæssige. Ca. 60 % af de erhvervsmæssige dyrehold er på mere end 75 dyreenheder og svin er den mest dominerende dyretype i kommunen.

Husdyrtætheden i kommunen er høj i forhold til landsgennemsnittet, og kommunens produktion af slagtesvin og søer er blandt de største i Danmark. Der er en tendens til, at de store svinebedrifter er koncentreret på Sundeved. På den samme egn er der også en større koncentration af fjerkræbesætninger. Samme tendens ses også på Nordals.

Svinebedrifterne tegner sig for mange mellemstore bedrifter, mens der blandt kvægbedrifterne er mange små bedrifter med under 15 dyreenheder.

Landbruget forvalter 65 % af kommunens samlede areal og landbrugsdrift er således den mest dominerende arealanvendelse i kommunen. For at opfylde harmonireglerne for husdyrbruget (forholdet mellem arealstørrelsen og antallet af husdyr) har specielt svinebrugene i gennemsnit brug for ca. 50 % mere areal, end hvad der tilhører bedriften. Set i lyset af, at befolkningstætheden i kommunen også er højere end landsgennemsnittet, og landbrugsjorden har en høj dyrkningsværdi, er kampen om arealerne stor. Den generelle strukturudvikling inden for landbruget betyder, at produktionen samles på større og færre enheder. Antallet af mellemstore landbrug er derfor reduceret inden for de seneste år.

5 - 10 % af kommunens beskæftigede arbejder inden for landbruget eller i følgevirksomheder til landbruget i kommunen. Landbruget er således et betydeligt erhverv i kommunen i forhold til arealforvaltning, økonomi og beskæftigelse.

Kommunen fører løbende miljøtilsyn med husdyrbrug og andre landbrug, og Sønderborg Kommune lægger stor vægt på at fastholde den gode dialog med borgerne og landbruget om miljøforhold.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen udarbejder sammen med kommunerne jordbrugsanalyser, der har til formål at sikre de jordbrugsmæssige interesser i blandt andet kommuneplanen. Analysen skal inddrages i vurdering af de særligt værdifulde jordbrugsområder. Data fra www.jordbrugsanalyser.dk bruges i denne vurdering. Tal herfra viser, at der i perioden 2007 til 2015 er et faldende antal dyreenheder i samtlige oplandet i kommunen bortset fra et mindre område ved Kværs/Rinkenæs.

Kommuneplanen skal, ifølge planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5, 10 og 11 indeholde retningslinjer for arealer til fælles biogasanlæg, varetagelsen af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særlig værdifulde landbrugsområder, og for beliggenheden af arealer til lokalisering af store husdyrbrug.

Vurdering

Projektet omfatter etablering af ny stald. Stalden opføres hvor der i forvejen er placeret en stald, og i den sammenhæng vurderes projektet at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 1822 kg N/år, hvilket er en stigning på 420 kg N/år i forhold til den tilladte drift og en stigning på 778 kg N/år i forhold til 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

<p>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende uden for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.</p>
<p>Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.</p>	<p>Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.</p>

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	2	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger over 3,6 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 1 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,7	Op til 0,4	Nærmeste kategori 3 natur ligger syd for ejendommen i form af en mose. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften

				udgør op til 0,4 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig § 3 natur		Op til 13	Op til 8,3	Nærmeste § 3 område er en sø øst for kostald 2. Merdepositionen er op til 8,3 kg N/ha/år

Sø

Der ligger flere søer øst for kostaldene. Søerne påvirkes totalt med op til 13 kg N/ha/år. I den eksisterende tilladelse fra 2018 er søerne ligeledes blevet vurderet og på det tidspunkt blev de påvirket totalt med op til 23 kg N/ha/år. I 2018 blev en merdeposition på op til 10 kg vurderet til ikke at medføre tilstandsændringer i søerne og derfor vurderes det at det indsendte projekt ligger indenfor rammerne af vurderingen fra 2018, og at merdepositionen og totaldepositionen derfor ikke medfører en tilstandsændring i søerne.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben	x	X
Stor vandsalamander	x	X
Spidssnudet frø	x	X
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er registreret bilag IV-arter (spidssnudet frø og stor vandsalamander) ligger i en afstand af ca. 200 m øst for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 2,6 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 1,1 kg N/ha/år. Sønderborg Kommune har tidligere vurderet at en merdeposition på 1,1 kg N/ha/år og en totaldeposition på 3,2 kg N/ha/år ikke vil medføre en påvirkning af tilstanden i søen. Det amsøgte er dermed en forbedring i forhold til det tidligere vurderede.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	5044	21151	5044	21151
Ansøgt drift	6594	27651	6594	27651
Forskel	1550	6500	1550	6500

Som angivet i tabellen er der ingen ændring af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Hedetoft 3 (enkelt bolig)	0	FMK	81	610	Ja
Lundtoftevej 10 (samlet bebyggelse)	0	Ny	170	1020	Ja
Kværsl (byzone)	0	FMK	257	1110	Ja

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Ingen ændringer i forhold til eksisterende godkendelse

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med ophold i staldene og der vil være vågebelysning om natten.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Herudover anvendes der rovfluer.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Ingen ændringer i forhold til eksisterende tilladelse.

Transport

Opgørelsen af transporter dækker udelukkende de transporter der er relevante for husdyrbruget.

Transport

Transporter	Eksisterende tilladelse	Efter tillæg
	Antal/ År	Antal/ År
Transport af tilskudsfoder	20	24
Ensilage	150	175
Afhentning slagtekøer	12	12
Afhentning af mælk	183	183
Udbringning husdyrgødning	60/130	60/150
Affald	12	12
Transporter i alt	567	616

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Lundtoftevej. Langs med Lundtoftevej findes flere andre beboelser, men der er ingen beboelser umiddelbart ved ejendommens udkørsler. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der en mindre stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er

et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: ” Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.”

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og der ikke sker en stigning i antal transporter, vurderes det på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ingen ændringer i forhold til eksisterende tilladelse

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frose marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der er pesticidrum i maskinhuset. Rummet er med fast gulv og uden afløb.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der er 1 olietank på ejendommen. Den er placeret i maskinhuset og på fast gulv uden afløb.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Thisted Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelses anlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.

- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16 b og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Thisted Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus	Dansk oliegenbrug	-	250 l	13.02.08	06.01
Olietromle	Maskinhus	Dansk oliegenbrug	-	2	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	-	-	Kommunal modtagestation	ingen	16.06.01	05.99
Tørbatterier – NiCd		-	Kommunal modtagestation	varierende	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap/plast)	Container	Melgård		1500 kg	15.01.01	50.00
Bigbags af PE-plast	Container	Melgård		1500 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Egen	Kommunal modtagestation	200	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	500 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl.	Container	Melgård		Varierende mængder	Afhængig af	19.00

tomme medicinglas					indhold / 15.01.07	
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Sønderborg Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved vestre udkørsel.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Rense- foranstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	900 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

900 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Tagvandet udledes direkte på jorden ved hvert nedløb.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	50.000 kwh	60.000 kwh
Dieselolie	10.000 l	11.000 l

Elforbruget i går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget ligger omkring normforbruget. Det vurderes dog at det højere forbrug ligger indenfor den naturlige variation. Ligeledes gælder at der er tale om ældre stalde som generelt har et højere energi forbrug sammenlignet med nyere stalde.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	5000 m ³	6000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	900 m ³	950 m ³

Bedriften forsynes vand fra offentligt vandværk. Der forventes ingen ændringer i vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget ligger til husdyrholdet vurderes at ligge indenfor en naturlig variation for vandforbrug.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Ingen ændringer i forhold gældende tilladelse

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Sønderborg Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.

- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Færligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Sønderborg Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der forventes ingen stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med dybstrøelse

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	1787	35	1822
Faktisk emission Kg N/år	1787	35	1822
Forskel Kg N/år			0
BAT krav overholdt			Ja

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.